

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA	
PREDLAGAČ PROPISA	Ministarstvo nauke
NAZIV PROPISA	Strategija naučnoistraživačke djelatnosti (2017-2021) s Akcionim planom
<p>1. Definisane probleme</p> <ul style="list-style-type: none"> - Koje probleme treba da riješi predloženi akt? - Koji su uzroci problema? - Koje su posljedice problema? - Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri? - Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)? 	
<p>Ulaganja u razvoj naučnog, tehnološkog i inovativnog sistema preduslov su za ostvarivanje stabilne budućnosti, dok nova vrijednost koja iz njih proizilazi u srednjoročnom i dugoročnom periodu, može omogućiti izgradnju zemlje zasnovane na znanju i inovacijama, s konačnim ciljem povećanja konkurentnosti, produktivnosti i zapošljavanja i samim tim ostvarenju stabilnog i održivog ekonomskog rasta zemlje.</p> <p>Razvoj naučnog i inovativnog sistema zasniva se, prvenstveno, na razvoju infrastrukturnih i ljudskih naučnih potencijala, kao i njihovom kontinuiranom usmjeravanju prema većem kvalitetu, važnosti i struktuiranju.</p> <p>Cilj razvojnih mjera za nauku i tehnologiju je podsticanje naučne izvrsnosti i međunarodne prepoznatljivosti naučnih instituta i univerziteta.</p> <p>Nacionalni sistem nauke i istraživanja Crna Gora je uredila strateškim i zakonodavnim okvirom s ciljem uključivanja istraživačke zajednice u Evropski istraživački prostor - ERA i međunarodne programe i projekte saradnje, kao i uporedivosti crnogorskog sistema s EU sistemom u ovoj oblasti.</p> <p>Dalji napredak naučnog sistema u Crnoj Gori treba da sadrži nove instrumente koji treba da obezbijede izvrsnost u nauci, podizanje kapaciteta i kvaliteta istraživačke zajednice Crne Gore i bolje pozicioniranje i konkurentnost istraživača i naučnika u okviru ERA, a odnose se na:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) jačanje međunarodne saradnje i internacionalizaciju; 2) insitucionalnu regionalnu saradnju; 3) institucionalne i infrastrukturne naučne i inovativne kapacitete; 4) novi pristup državnom razvoju, koji je baziran na ciljanoj podršci naučnoistraživačkim razvojnim aktivnostima i inovacijama definisanom u Strategiji pametne specijalizacije – S3; i 5) poseban prioritet u istraživanjima koja vode međunarodnim programima i projektima. <ul style="list-style-type: none"> - Problemi koje treba da riješi predloženi akt: <ul style="list-style-type: none"> • povećanje ulaganja u nauku i istraživanje; • detaljnija razrada novih prioriteta u istraživanju (8 prioriteta); • razrada novog instrumenta razvoja naučnoistraživačkog sistema koji se odnosi na uspostavljanje Naučno-tehnološkog parka; 	

- Uzroci problema su nedovoljno finansiranje naučnoistraživačke djelatnosti, nedovoljna mobilnost istraživača.
- Posljedice problema koje proizilaze iz ovog akta su zaostalost u razvoju crnogorske naučnoistraživačke zajednice i neadekvatna uključenost u regionalne, evropske i svjetske okvire.
- U primjeni akta niko nije oštećen.
- Ukoliko se akt ne bi donio, ostali bi bez neophodnog strateškog okvira čime bi usporili i zaustavili dosadašnji razvoj naučnoistraživačke zajednice i onemogućili realizaciju brojnih predviđenih aktivnosti.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

- Strategijom NID postižu se sljedeći strateški ciljevi s podciljevima:

- 1) *Razvoj naučnoistraživačke zajednice, s posebnim osvrtom na institucionalni i infrastrukturni okvir, podsticanje mladih istraživača i veća ulaganja u istraživanje i razvoj, s podciljevima:*
  - Jačanje naučne izvrsnosti u naučnoistraživačkim ustanovama, kao osnov za kvalitetna i međunarodna priznata istraživanja;
  - Fokus na određene prioritetne oblasti razvoja utvrđene u Strategiji pametne specijalizacije - S3, koje će doprinijeti ekonomskom razvoju Crne Gore;
  - Unaprjeđenje istraživačke infrastrukture i podsticaji za zajedničko korišćenje od strane većeg broja srodnih naučnoistraživačkih ustanova i privrednih subjekata;
  - Povećanje broja mladih istraživača i jačanje njihovih kapaciteta kroz nove instrumente razvoja naučnoistraživačkog sistema;
  - Promovisanje i povećanje vidljivosti i značaja nauke u društvu kako bi karijere naučnika učinili atraktivnim;
  - Definisanje konkretnih modela za uključivanje naučne dijaspore u nacionalne naučnoistraživačke aktivnosti, do stvaranja uslova za njihovu potpunu reintegraciju;
  - Povećanje ulaganja u istraživanje i razvoj, posebno od strane privrednog sektora;
  - Podsticanje ulaganja privrednog sektora kroz instrumente uključivanja privrednih subjekata u istraživanje i razvoj;
  - Unapređenje kvaliteta statističke obrade podataka u skladu sa EU metodologijom; i
  - Stimulisanje naučnoistraživačkih ustanova, a posebno preduzeća da prikažu svoja ulaganja u istraživanje i razvoj;
- 2) *Jačanje međunarodne saradnje, s posebnim osvrtom na veću saradnju s međunarodnim institutima, s podciljevima:*
  - Pristupanje u punopravno članstvo međunarodnih organizacija EMBL i EMBO;
  - Realizacija novog programa internacionalizacije kroz mehanizam uključivanja istraživača iz Crne Gore u međunarodne kolaboracije u okviru renomiranih naučnih instituta u Evropi (CERN, EMBL, EMBO, GSI-FAIR i drugih);
  - Priključivanje Inicijativi za osnivanje Međunarodnog Instituta za održive tehnologije u Jugoistočnoj Evropi, sa misijom „Nauka za mir“;
  - Jačanje bilateralne naučne i tehnološke saradnje i regionalne saradnje, koristeći je kao osnov za zajedničko prijavljivanje međunarodnih projekata;
  - Promocija međunarodnih programa organizovanjem radionica, obuka i info dana o mogućnostima programa;
  - Povećanje učešća crnogorskih istraživača u međunarodnim programima, posebno u

Horizontu 2020;

- Podsticanje uključivanja crnogorskih istraživača u rad međunarodnih instituta sa kojima još uvijek nije ostvarena saradnja; i
- Intenziviranje saradnje sa međunarodnim institutima, koristeći mogućnosti koje pružaju za usavršavanje i obuke crnogorskih istraživača.

3) Saradnja naučnoistraživačke zajednice s privredom, s posebnim osvrtom na uključivanje što većeg broja subjekata u okviru saradnje i podsticanje inovacija, s podciljevima:

- Jačanje ljudskih resursa za istraživanje i razvoj u primjenjenim i razvojnim istraživanjima;
- Podsticanje primijenjenih i razvojnih istraživanja u naučnoistraživačkim ustanovama, kako bi fokus bio na primjeni rezultata istraživanja i inovacijama;
- Naučnoistraživačke ustanove i privredne subjekte treba usmjeravati ka inovativnosti i saradnji sa Centrom izvrsnosti, timovima istraživačkih grantova, Inovaciono-preduzetničkim centrom Tehnopolis i Naučno-tehnološkim parkom;
- Prenos primjera dobre prakse i iskustava Centra izvrsnosti, istraživačkih grantova, Tehnopolisa i NTP-a na druge srodne naučnoistraživačke ustanove i privredne subjekte; i
- Jačanje istraživačko-razvojnih odjeljenja u preduzećima.

- Saglasno Programu rada Vlade za 2017. godinu i Programu pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji (2015-2018), utvrđena je obaveza Ministarstva nauke da pripremi Strategiju naučnoistraživačke djelatnosti 2017-2021. s Akcionim planom, do kraja III kvartala 2017. godine.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- Obrazložiti preferiranu opciju?

- U slučaju da se Strategija NID ne donese, naučnoistraživačka djelatnost u Crnoj Gori ne bi bila u potpunosti usaglašena sa nacionalnim zakonskim okvirom, kao i smjernicama i preporukama Evropske unije u oblasti nauke i istraživanja.
- Donošenje Strategije NID usaglašene sa nacionalnim zakonskim okvirom, kao i smjernicama i preporukama Evropske unije u oblasti nauke i istraživanja.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

- Predlogom dokumenta direktni pozitivni uticaj će se odraziti na cjelokupnu naučnoistraživačku zajednicu, kako u državnom tako i u privatnom sektoru, sa posebnim fokusom na mlade istraživače.
- Neće biti direktnog negativnog uticaja.

- Primjena dokumenta neće izazvati troškove građanima.
- Kod privrede, primjena dokumenta će motivisati MSP da povećaju ulaganja u istraživanje i razvoj, a uspostavljanjem Naučno-tehnološkog parka biće omogućeno i njihovo bolje povezivanje i efikasniji rad.
- Pozitivne posljedice donošenja dokumenta opravdavaju troškove koje će on stvoriti.
- Predlogom dokumenta podržava se uspostavljanje Naučno-tehnološkog parka koji će olakšati stvaranje i rast kompanija zasnovanih na vrhunskim naučnim rezultatima pretočenim u inovacije, kroz procese inkubacije i formiranja spin-off kompanija.
- Donošenjem ove Strategije neće se uticati na biznis barijere.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.

- Potrebno je obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore, i to putem već odobrenih sredstava iz budžeta Ministarstva nauke, budžeta ostalih resornih ministarstava, Kapitalnog budžeta, budžeta Crnogorske akademija nauka i umjetnosti, kao i naučnoistraživačkih ustanova koje se finansiraju iz budžeta.
- Aktivnosti na realizaciji ove Strategije će se kontinuirano sprovoditi za vrijeme realizacije Strategije NID 2017-2021 s Akcionim planom koji čini sastavni dio ove Strategije.
- Implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze, i to kroz učešće Crne Gore u međunarodnim programima i projektima, kao i realizacijom novog programa internacionalizacije kroz mehanizam uključivanja istraživača iz Crne Gore u međunarodne kolaboracije u okviru renomiranih naučnih instituta u Evropi (CERN, EMBL, EMBO, GSI-FAIR i drugih).
- Neophodna finansijska sredstva se obezbijeđuju u budžetu za svaku fiskalnu godinu.
- Usvajanjem propisa nije predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze.
- Implementacijom propisa može se ostvariti prihod za budžet Crne Gore kroz rad naučnoistraživačkih ustanova.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.

- Predlog Strategije NID s Akcionim planom izradila je Radna grupa koju čine predstavnici: Ministarstva nauke, naučne zajednice: Crnogorske akademije nauka i umjetnosti, Univerziteta Crne Gore, Univerziteta Donja Gorica i Univerziteta Mediteran, kao i predstavnik nevladine organizacije.
- Ministarstvo nauke uputilo je Javni poziv naučnoj i stručnoj javnosti, naučnoistraživačkim ustanovama i ustanovama visokog obrazovanja, privrednim subjektima, nevladinim organizacijama, građanima i svim zainteresovanim subjektima za učešće u javnoj raspravi o Nacrtu Strategije s Akcionim planom, 31. jula 2017. godine koja traje do 11. septembra 2017. godine. Javna rasprava će se sprovesti dostavljanjem prijedloga, sugestija i komentara u pisanom i elektronskom obliku, i organizovanjem okruglog stola, koji će se održati u Podgorici, 11. septembra 2017. godine, u Ministarstvu nauke.

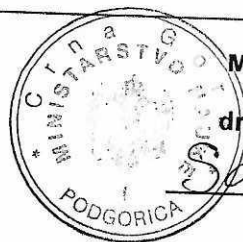
7. Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

- Potencijalne prepreke za implementaciju dokumenta mogu uslijediti u slučaju neadekvatne finansijske podrške iz budeta za realizaciju aktivnosti predviđenih Strategijom NID i Akcionim planom.
- Akcioni plan za sprovođenje ove Strategije sadrži pregled prioriternih tematskih zadataka, mjera za njihovo ostvarivanje i indikatora koji će služiti za praćenje implementacije Strategije NID.
- Za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene Strategije NID i Akcionog plana biće zaduženo Ministarstvo nauke.

Datum i mjesto

31.07. 2017. godine
Podgorica

MINISTARKA

dr Sanja Damjanović

Sanja Damjanović

105-331